

ACTA DE LA TRENTENA SESSIÓ DEL CONSELL CATALÀ D'ESTADÍSTICA

Dimecres 8 de novembre del 2012

Assistents

Sr. Anna Cabré i Pla	Presidenta del Consell Català d'Estadística
Sr. Moisés Bonal i Ferrer	PIMEC
Sr. Albert Carreras de Odriozola	Vicepresident del Consell Rector del Sistema Estadístic de Catalunya
Sr. Josep Manuel Fandiño i Crespo	UGT
Sr. Santiago Farré i Tous	Autoritat Catalana de Protecció de Dades
Sr. Daniel Garrell i Ballester	CCOO
Sr. Josep Maria Garzón i Llivina	Federació de Municipis de Catalunya
Sr. Salvador Guillermo i Viñeta	Foment del Treball Nacional
Sr. Manel Martí i Recober	Universitat Politècnica de Catalunya
Sr. Joan Carles Martori i Cañas	Universitat de Vic
Sr. Antoni Meseguer i Artola	Universitat Oberta de Catalunya
Sr. Jaume Miranda i Canals	Institut Cartogràfic de Catalunya
Sr. Antoni Mora Corral	Universitat Internacional de Catalunya
Sr. Jordi Oliveres i Prats	Associació Catalana de Municipis i Comarques
Sra. Carme Ruiz i Viñals	Universitat Abad Oliba CEU
Sr. Santiago Thió i Fernández de Henestrosa	Universitat de Girona
Sr. Xavier Tomàs i Morer	Universitat Ramon Llull
Sr. Frederic Udina i Abelló	Director de l'Institut d'Estadística de Catalunya
Sra. Mercè Perelló Jane	Subdirectora de l'Institut d'Estadística de Catalunya
Sr. Cristina Rovira Trepal	Subdirectora de l'Institut d'Estadística de Catalunya
Sr. Josep Sort i Ticó	Subdirector de l'Institut d'Estadística de Catalunya
Sr. Manuel Falguera i Fernández	Secretari

S'excusen d'assistir-hi

Sra. Georgina Arderiu i Munill	Vicepresidenta del Consell Rector del Sistema Estadístic de Catalunya
Sr. Carles Capdevila i Marqués	Universitat de Lleida
Sr. Gabriel Izard i Granados	OCUC
Sr. Josep Maria Mateo Sanz	Universitat Rovira i Virgili
Sr. Josep M. Oller i Sala	Universitat de Barcelona
Sr. Pere Puig i Casado	Universitat Autònoma de Barcelona
Sr. Albert Satorra i Brucart	Universitat Pompeu Fabra

Hi assisteix com a convidat el senyor Benet Armengol, representant de Fepime-Catalunya

A la seu de l'Institut d'Estadística de Catalunya (en endavant, Idescat), Via Laietana, 58, a les 11 hores del dia 8 de novembre del 2012, amb l'assistència de les persones esmentades anteriorment, es reuneix el Consell Català d'Estadística (en endavant, Consell) en sessió ordinària, per tal de tractar els temes assenyalats en l'ordre del dia tramesa amb la convocatòria.

1. Lectura i aprovació, si escau, de l'acta de la sessió anterior

Atesa la tramesa prèvia als membres del Consell de la proposta d'acta de la sessió anterior, es dona per llegida sense que cap dels presents hi faci cap esmena i, per tant, s'aprova per unanimitat.

2. Informe del director de l'Institut d'Estadística de Catalunya

El director de l'Institut d'Estadística de Catalunya (Idescat) agraeix l'oportunitat que suposa la reunió del Consell en el darrer trimestre de l'any per examinar a grans trets el balanç de la feina desplegada durant l'any, especialment pel que fa a la incidència de l'Idescat en la societat, en la millora de les tasques de coordinació del Sistema estadístic de Catalunya, així com presentar les principals línies de treball que es pretenen desenvolupar a mitjà i llarg termini.

En aquest context, el director repassa les activitats a càrrec de l'Idescat que han tingut una especial incidència en la societat, entre les quals destaca les tasques d'aproximació de l'estadística oficial a determinats col·lectius professionals d'àmbits diversos com ara les jornades d'extensió estadística per a periodistes dutes a terme en col·laboració amb la Societat Catalana d'Estadística; la col·laboració amb les universitats mitjançant l'edició conjunta de la revista SORT (Statistics and Operations Research Transactions); la participació en el Planter de Sondeigs i Experiments, concurs organitzat per la Universitat Politècnica de Catalunya, la Universitat de Barcelona i la Universitat Autònoma de Barcelona, adreçat a fomentar l'interès per l'estadística dels estudiants d'ensenyament mitjà; la col·laboració amb la Universitat Autònoma de Barcelona en el Concurs Student d'Estadística Aplicada dirigit a estudiants universitaris de l'Estat espanyol; la participació en projectes de recerca metodològica amb diferents universitats per tal de perfeccionar tècniques d'integració de dades d'enquestes, aprofundir mètodes de fusió de dades i perfeccionament de procediments estadístics i computacionals orientats en el preservació del secret estadístic en el tractament de microdades i macrodades; així com també les visites efectuades a diverses universitats; la potenciació i millora de la difusió dels resultats estadístics entre els ciutadans, les empreses i el tercer sector. En aquest sentit, destaca la millora en la implantació del calendari públic de resultats estadístics consultable des de la pàgina web de l'Idescat.

En relació amb la coordinació del Sistema estadístic de Catalunya, es destaca el guany en el procés d'estimació dels costos totals de les actuacions estadístiques mitjançant l'establiment d'una comptabilitat analítica a l'Idescat; així mateix, s'ha dut a terme una millora en l'informe de seguiment del Programa anual d'actuació estadística del 2011 ampliant els seu continguts i establint un enllaç més efectiu amb els resultats obtinguts a través d'una nova aplicació de presentació i seguiment dels programes anuals consultable a la pàgina web de l'Idescat. D'altra banda, s'han potenciat les tasques de coordinació a partir de la implantació del Registre de Fixers Estadístics a partir del juny del 2012, la difusió de la nova versió del Codi de les bones pràctiques de les estadístiques europees, la impartició de seminaris especialitzats en noves metodologies estadístiques i, finalment, presenta una versió provisional de les aplicacions web de consulta de les activitats i actuacions incloses en successius plans estadístics i els seus PAAEs corresponents de desplegament. Anuncia que la implantació de la versió definitiva es preveu per al proper mes de desembre, de la qual seran informats els membres del Consell, així com també la intenció de fer públiques, a la web corporativa, la documentació generada amb motiu de les convocatòries i desenvolupaments de les sessions de la Junta de Govern de l'Idescat, del Consell Rector del Sistema Estadístic de Catalunya, així com també del Consell Català d'Estadística.

En relació amb les línies força de renovació, el director esmenta els canvis en curs i previstos en el model de producció predominant amb la creació d'un sistema de registres estadístics, que complementarà el sistema de producció convencional, per tal de fer més eficient la recollida d'informació i reduir els seus costos, així com la utilització de tècniques estadístiques avançades (geocodificació, integració de dades, modelització). Aquest procés ja iniciat té com a objectiu l'establiment d'una futura plataforma de dades integrades i de fàcil accés que es pretén fer extensiva a totes les institucions i organismes que formen part del Sistema estadístic de Catalunya. Pel que fa a la difusió estadística, s'han millorat els enllaços a la producció del

conjunt del sistema i s'està treballant per tal d'aconseguir una més gran integració en els processos de producció i difusió a través de les metadades. D'altra banda s'han produït importants avenços a la web de l'Idescat tant pel que fa a la seva estructura com a visualització. Finalment, anuncia que l'any 2013 s'iniciaran les tasques de preparació del Pla estadístic de Catalunya 2015-2018, que esdevindrà l'instrument d'ordenació i planificació de l'estadística oficial catalana en el seu període de vigència, i en les quals es preveu la col·laboració del Consell.

Finalitzada l'exposició, s'acorda que, per tal d'agilitar la sessió, les observacions que es puguin fer als diferents punts de l'ordre del dia es faci en l'apartat de torn obert de paraules.

3. Informe sobre l'acompliment del Programa anual d'actuació estadística per a l'any 2011

El director de l'Idescat comenta l'informe sobre el grau d'acompliment del PAAE 2011, que constitueix el primer programa que desenvolupa el Pla estadístic de Catalunya 2011-2014, del qual s'haurà d'informar el Parlament de Catalunya, com és preceptiu d'acord amb la legislació estadística vigent. Pel que fa a l'elaboració d'aquest document, destaca un seguit de millores introduïdes per tal de donar-hi una major visibilitat, entre les que cal assenyalar la inclusió de l'apartat "Resultats publicats", que inclou el títol o el nom pel qual es coneix l'estadística quan es difon en suport informàtic o per Internet, així com l'adreça electrònica subministrada pels organismes productors a l'Idescat, on es poden consultar els esmentats resultats. Així mateix, en els resultats que es difonen en documents en altres formats (PDF, Excel i similars) els seus productors en trameten una còpia a l'Idescat com a dipositari de l'estadística oficial i, en aquests casos, l'Idescat habilita una adreça dins del seu web per tal de garantir la consulta dels usuaris interessats.

A continuació el director comenta, d'acord amb l'informe elaborat per l'Idescat, que el grau d'acompliment de les actuacions estadístiques l'any 2011, com en anys anteriors, ha estat força elevat. En concret, de les 319 actuacions estadístiques programades, més del 85% es van dur a terme totalment, percentatge que se situa en el 96,3% si s'inclouen les activitats dutes a terme parcialment. Aquests resultats milloren en el cas de les actuacions estadístiques consolidades, de les quals el 90,8% s'han dut a terme totalment, proporció que arriba al 96,6% afegint les dutes a terme parcialment. Pel que fa a les 15 actuacions estadístiques no realitzades, cal notar que 9 són consolidades, 5 tenen el caràcter d'actuació en desenvolupament i només n'hi ha una que és nova. Tot seguit, el director de l'Idescat es remet a la documentació facilitada amb anterioritat de la sessió, on es proporciona informació més detallada i exhaustiva sobre el seguiment efectuat per l'Idescat.

Una vegada feta la presentació per part del director de l'Idescat, el Consell es dona per assabentat de l'informe sobre l'execució del Programa anual d'actuació estadística 2011 presentat per l'Idescat.

4. Proposta de Programa anual d'actuació estadística per a l'any 2013: relació d'actuacions, elements normatius i aspectes econòmics

D'acord amb la informació tramesa amb anterioritat, el director de l'Idescat comenta les principals característiques de la proposta normativa i operativa que ha de regular les actuacions estadístiques a l'any 2013, tercer programa anual que desplega l'actual pla estadístic. Així, des del punt de vista normatiu, la proposta de decret del programa d'actuació estadística per a l'any 2013 (PAAE 2013) estableix diferents concrecions de la Llei 13/2010, de 13 de maig, del Pla estadístic de Catalunya 2011-2014, com ara la tramesa a l'Idescat dels projectes de creació o modificació de registres i arxius administratius per tal que aquest organisme pugui emetre recomanacions tècniques, d'acord amb l'òrgan estadístic de la institució promotora, tant en la fase inicial del projecte com en el decurs de la seva implementació, especialment en el moment de definir continguts i estructura dels sistemes d'informació que l'han de gestionar. D'altra banda, la proposta de decret concreta l'obligatorietat de les institucions productores d'estadístiques que participen en el PAAE 2013 de comunicar a l'Idescat els canvis en la

relació dels òrgans que tenen atribuïdes competències estadístiques i que resten subjectes al secret estadístic.

Pel que fa als continguts, el nombre total d'actuacions estadístiques programades per al 2013 és de 322, xifra que suposa un increment de 13 actuacions respecte de les programades l'any 2012, de les quals l'Idescat n'assumeix 120 (100 l'any 2012), si bé 14 d'aquestes s'executen amb responsabilitat compartida amb altres organismes. Al mateix temps, més del 80% de les actuacions programades corresponen a les estadístiques consolidades, el 7,8% a les estadístiques en desenvolupament i l'11,5% a actuacions estadístiques noves. El director destaca que el manteniment d'aquestes proporcions respon parcialment a una contenció pressupostària en l'execució d'actuacions estadístiques, que pot dificultar el desplegament més intensiu dels objectius previstos en el Pla vigent. En aquest sentit, es destaca que el cost directe estimat de les actuacions previstes per part de tots els organismes que intervenen en el PAEE 2013 es xifra en 10,9 milions €, la qual cosa suposa una disminució del 6% en relació amb els 11,6 milions € del programa 2012, on les periodicitats de determinades estadístiques determinen parcialment l'evolució dels costos anuals. Així mateix, el cost directe mitjà de les actuacions estadístiques es concreta en 33.800 €, xifra que també suposa una disminució respecte de la mitjana de l'any 2012 (37.400 €).

Pel que fa a les actuacions més destacades en l'àmbit de la producció estadística del 2013, en primer lloc figuren activitats que suposen una continuació d'actuacions programades l'any 2012, centrades en l'elaboració de les tabulacions bàsiques derivades dels Censos demogràfics 2011, població i habitatges (Idescat, amb la col·laboració de l'INE); l'Estadística de les estructures familiars i llars, a partir del Cens del 2011 (Idescat)]; el desenvolupament del Marc Input-Output, amb l'obtenció dels resultats de l'Enquesta de consums intermedis 2011 (Idescat amb la col·laboració dels departaments de la Generalitat i l'INE); l'inici de la difusió simultània amb l'INE dels Indicadors de confiança empresarial harmonitzat, amb l'ampliació de resultats sectorials i territorials (Idescat, amb la col·laboració de l'INE i cambres de comerç catalanes), i l'Estadística de serveis socials de Catalunya (Dept. Benestar Social i Família i Idescat).

Seguidament, destaca les principals novetats en la producció estadística del PAEE 2013. Així, en l'àmbit demogràfic i social, remarca la creació de la base de dades i càrrega de fitxers del Registre estadístic de població (Idescat); la tercera edició de l'Enquesta d'usos lingüístics de la població 2013, de caràcter quinquennal, que permetrà estimar coneixements i usos de llengües oficials i no oficials, i l'aranès a l'Aran (Dept. de Cultura i Idescat) i la nova edició de l'Enquesta d'estructura de les explotacions agràries 2013, enquesta triennal referida a l'any agrari 2013 (Idescat, en col·laboració amb l'INE i del Dept. d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural). Pel que fa a la producció d'estadístiques econòmiques, destaca el Registre estadístic d'empreses de Catalunya, que continuarà informant sobre empreses de Catalunya provinent de directoris, registres administratius i enquestes (Idescat) i l'Estadística i comptes del sector TIC, turisme i cultura que permetrà valorar la seva aportació a l'economia catalana i d'altres magnituds d'interès de cada sector (Idescat, amb la col·laboració del Dept. d'Empresa i Ocupació, Departament de Cultura, INE i AEAT). En relació amb l'estadística instrumental, assenjala el disseny del Registre estadístic de territori per donar suport a la georeferenciació de totes les estadístiques oficials (Idescat, en col·laboració amb l'Institut Cartogràfic de Catalunya) i la regulació i implementació d'un centre d'accés segur a microdades a fi de facilitar l'accés a fitxers de microdades amb finalitats de recerca a les instal·lacions de l'Idescat.

En l'àmbit de la difusió estadística destaca l'elaboració del projecte de la Plataforma Cerdà, que permetrà identificar les bases tecnològiques, funcionals i organitzatives que ha d'acomplir el sistema integrat d'informació estadística (Idescat); la prova pilot del web educatiu "aprenestadística": cicle de primària (Idescat); la reestructuració de l'arquitectura organitzativa del web Idescat, a fi de millorar la visualització de dades als continguts temàtics (Idescat), i els Indicadors europeus objectius 2020, adaptació del sistema d'indicadors europeus relatius a Catalunya i comparativa de països/regions d'Europa (Idescat).

Una vegada feta la presentació per part del director de l'Idescat, el Consell, a proposta de la seva presidenta, informa favorablement de la proposta de Programa anual d'actuació

estadística per a l'any 2013 que el conseller del Departament d'Economia i Coneixement ha d'elevat al Govern perquè l'aprovi.

5. El sistema de registres estadístics de l'Idescat: presentació de la fase inicial del projecte

Seguidament, la presidenta dona la paraula a Cristina Rovira, subdirectora general de Producció i Coordinació Estadística de l'Idescat i Mireia Farré, estadística de l'Àrea de Producció d'Estadístiques Demogràfiques de l'esmentada Subdirecció, per tal que presentin la fase inicial del projecte de millora de la producció estadística de l'Idescat mitjançant l'elaboració d'un sistema de registres estadístics. Presenta els registres estadístics com un rept de futur en la producció d'estadístiques oficial en relació amb els registres purament administratius que tenen les seves limitacions derivades de la finalitat per la qual van ser creats. Com a concreció d'aquest nou model, l'Idescat està duent a terme els projectes de desenvolupament dels registres estadístics de població, el d'empreses i el de territori. En aquest registre, després d'un tractament estadístic de depuració i homogeneització, es podran integrar dades derivades d'enquestes, així com també informació de caràcter administratiu. Això suposarà la creació prèvia d'identificadors que permetin la fusió dels diferents arxius, la definició homogènia de variables i un sistema de mactainformació associada, entra altres requeriments. Així, el registre estadístic de població integrarà dades provinents de fonts estadístiques com ara els censos de població i habitatge, el registre de naixement i matrimonis, el registre de mortalitat i l'Enquesta demogràfica del 2007, entra daltres, amb dades provinents de registres administratius com el registre de població, el registre central d'assegurats, el registre d'afiliats de la seguretat social, els registres d'estudiants i d'altres que puguin ser d'interès. Pel que fa al registre d'empreses, pretén integrar fonts estadístiques com ara el directori central d'empreses (DIRCE), l'Enquesta industrial d'empreses, l'Enquesta industrial de productes, l'Enquesta anual de comerç i serveis i altres enquestes a empreses, amb fonts administratives com ara les provinents dels comptes de cotització de la Tresoreria de la Seguretat Social i de l'impost d'activitat econòmiques, entre d'altres fonts. Finalment, el Registre estadístic de territori es proposa integrar les divisions administratives de Catalunya, amb dades del Registre de població, del Cens d'edificis i locals i dades cadastrals, la qual cosa suposarà previament treballs de geocodificació i homogeneització de la informació.

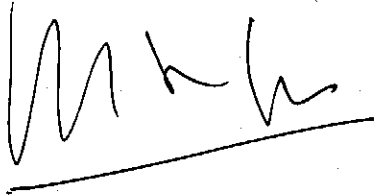
Una vegada finalitzada la presentació del projecte de desenvolupaments de registres estadístics de l'Idescat, Jesus Muñoz, estadístic responsable de projecte, de l'Àrea de Producció d'Estadístiques Econòmiques, fa una breu presentació del projecte del Marc Input-Output 2011 (MIO 2011) que està desenvolupant l'Idescat i que constitueix una peça bàsica per al coneixement de l'economia d'un país. Entre les vies d'obtenció d'informació per a l'esmentat projecte destaca l'Enquesta de consums intermedis, que desenvolupa l'Idescat, i que té com a objectiu conèixer el detall de les compres per productes i origen territorial dutes a terme per la indústria i serveis de mercat. L'enquesta va dirigida a una mostra de 5.600, amb una sectorització de 134 branques, i es contesta per mitjà d'un qüestionari que les empreses poden respondre a través de la pàgina web de l'Idescat. Seguidament presenta un cronograma del desenvolupament del MIO 2011 que preveu l'obtenció de resultats per a finals de l'any 2014. Finalment, presenta alguns exemples d'utilització d'aquesta informació per avaluar impactes d'empreses en el seu sector i dur a terme simulacions macroeconòmiques.

6. Torn obert de paraules

A continuació, la presidenta obre el torn de paraules. Hi intervé el senyor Oliveres, que s'interessa pel relleu generacional del personal estadístic de l'Idescat per tal d'abordar els nous reptes de futur que es puguin encomanar a l'estadística oficial catalana, atesa la situació de crisi en què ens trobem. Aquesta mateixa preocupació és compartida també per la presidenta del Consell, atesa la creixent emigració de professionals joves ben preparats per la disminució d'oportunitats de desplegar en el país la formació rebuda, situació que no sols afecta l'estadística sinó també altres àmbits. El director i subdirectors de l'Idescat comparteixen també aquesta preocupació i informen d'algunes iniciatives que s'estan duent a terme per tal d'enfortir la presència a l'Idescat de nous estadístics mitjançant l'impuls de convenis de pràctiques i cooperació educativa amb les universitats catalanes. Seguidament, el senyor Miranda felicita

L'Idescat per la seva intenció de potenciar la geocodificació de les seves dades i la creació del registre estadístic de territori. Destaca com a molt positiva la col·laboració entre els productors de dades estadístiques i els productors d'informació cartogràfica. El senyor Mora s'interessa per si l'Idescat ha avaluat l'impacte de l'apartat del seu web "aprenestadística" i de la col·laboració amb el Departament d'Ensenyament en aquest projecte. Pel que fa a la col·laboració amb l'esmentat Departament, el senyor Sort informa que s'està mantenint en l'ampliació del projecte a l'ensenyament primari i del qual ja s'ha fet una prova pilot. En aquest sentit, el director informa que la part d'ensenyament secundari, actualment en funcionament, rep nombroses visites d'usuaris de les quals trametrà una informació més detallada al senyor Mora. El senyor Tomàs proposa que, atès que el 2013 està declarat com a Any Internacional de l'Estadística, seria oportú gestionar una declaració del Parlament de Catalunya en aquest sentit, de la mateixa manera que es va dur a terme l'any 2010 amb motiu de l'Any Internacional de la Física. El director de l'Idescat celebra aquesta iniciativa i manifesta que la impulsarà en col·laboració amb la Societat Catalana d'Estadística. En relació amb l'any Internacional de l'Estadística, el senyor Oliveres informa que al web de l'ISI s'anuncia un seguit d'iniciatives, així com també el desenvolupament a Varsòvia, el mes de desembre, d'unes jornades sobre estadística i independència.

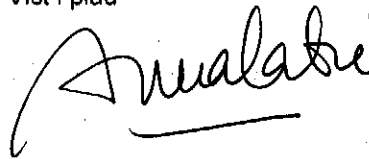
Sense més intervencions, la presidenta tanca la sessió del Consell Català d'Estadística a les 12.40 hores.

El secretari

Manel Falguera i Fernández

Vist i plau

La presidenta del Consell Català d'Estadística

Anna Cabré i Pla